

UZUPEŁNIAZESPÓŁNADZORUJĄCY

KODUCZNA

DATAURODZENIAUCZNI

dzień   miesiąc   rok

miejsce
nanaklejkę
zkodem

**EGZAMIN
WTRZECIEJKLASIEGIMNAZJUM
ZZAKRESUPRZEDMIOTÓW
HUMANISTYCZNYCH**

Parkiiogrody

Informacjedlaucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 14 stron.
Ewentualny brak zgłoś nauczycielowi.
2. Zestaw egzaminacyjny **zawiera 27 zadań**.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Wszystkie zadania rozwiąż długopisem lub piórem.
5. Do niektórych zadań podane są 4 odpowiedzi: A, B, C, D.
Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i zaznacz odpowiednią literę znakiem **X**, np.:
A.   **BX**   C.   D.
6. Jeżeli się pomylisz, otocz znak **X** kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.:
A.   **BX**   C. X   D.
7. Pozostałe zadania wykonaj bezpośrodkowo pod poleceniami. Pomyłki przekreślaj.
8. W zestawie znajdziesz 6 miejsc na brudnopis. Możesz je wykorzystać, redagując odpowiedź. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Powodzenia!

MAJ 2003

**Czas pracy:
do 180 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 50**

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 1.i2.

Ogrodem nazywamy miejsce ogrodzone, w którym można odprężyć się, odpocząć po pracy i codziennych zmartwieniach. Wszystkie, małe czy duże, cieszą oczy człowieka, łagodzą i uspokajają ślirazwzruszają swoimi pięknością. Zaliczamy do nich: ogródki na wsi, parki w mieście i w wielkich zespołach pałacowo-ogrodowych.

Zadanie 1.

Napodstawie tekstu napisz, co nazywamy *ogrodem*.

Ogród to .....

.....

Zadanie 2.

Napodstawie tekstu wymień dwa powody, dla których często przebywamy w ogrodach.

1.....

2.....

Zadanie 3.

Z podanych w ramce wyrazów ułóż zdanie i zapisz w wyznaczonym miejscu. Pamiętaj o poprawnym zapisie zdania.

znajdujesi ę	ogród	za	pi ęknym	dom	du ży

.....

.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 4., 5. i 6.

*Podróżny stan ąłw jednym z okien – nowedziwo:
Wsadzie, nabrzeguniegdy szarostympokrzyw ą,
Był maleńki ogródek ścieżkami porzni ęty,
Pełen bukietów trawy angielskiejimi ęty.
Drewniany, drobny, wcyfr ępowi ązanypłotek
Połyskałsi ęwst ążkami jaskrawych stokrotek .*

A. Mickiewicz, *Pan Tadeusz*, Warszawa 1999.

Zadanie 4.

Wypisz z tekstu i narysuj aparaturę wymiarową tychsi ę wyrazów.

porzni ęty-mi ęty
.....-.....

Zadanie 5.

**Zaznacz prawidłową odpowiedź.
W tekście przedstawiony jest opis**

- A. cyfry.
- B. ogródka.
- C. pokrzywy.
- D. podróźnego.

Zadanie 6.

**Zaznacz prawidłową odpowiedź.
Do opisu łąki autor użył**

- A. zarosły.
- B. drewniany.
- C. maleńki.
- D. porzni ęty.

Przyjrzyj się ilustracji, przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 7. i 8.

L. Wyczółkowski, *Białe róże*,
www.webart.omikron.com.pl

- *Dzień dobry* – powiedział.
Był w ogrodzie pełnym mrozów kwitły chryzantemy.
- *Dzień dobry* – odpowiedziały róże.

A. de Saint-Exupéry, *Mały Książe*, Warszawa 1995.

Zadanie 7.

Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Wspólnym tematem ilustracji i tekstu jest

- A. dzbany.
- B. drzewa.
- C. owoce.
- D. kwiaty.

Zadanie 8.

Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Dzieło L. Wyczółkowskiego *Białe róże* jest

- A. rysunkiem.
- B. portretem.
- C. obrazem.
- D. szkicem.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 9., 10., 11. i 12.

Ogromna wiśnia rosta tuż, blisko, gałęzie jej dotykały domu; kwiaty pokryły drzewo tak obficie, że przysłoniły zupełnie liście. Po obu stronach dworku rozciągały się sady, jeden pełen jabłoni, drugi drzew wiśniowych osypanych kwieciem. Trawniki były żółte od kwitnących mleczków. W ogrodzie poniżej bzy uginały się podolbrzymimi ścianami fioletowych kwiatów.

L.M.Montgomery, *Ania z Zielonego Wzgórza*,
Warszawa 1995.

Zadanie 9.

**Zaznacz prawidłową odpowiedź.
Z tekstu dowiadujemy się, jak wyglądał ogród**

- A. zimą.
- B. latem.
- C. wiosną.
- D. jesienią.

Zadanie 10.

Uzupełnij zdanie.

W powyższym tekście jest mowa o kolorze.....i .....

Zadanie 11.

Napodstaw tekst uoceni prawdziwość zdań. Zaznacz TAK lub NIE.

W ogrodzie rosły drzewa owocowe i bez.

TAK

Opisany ogród składał się z trzech sadów.

TAK

NIE

Zadanie 12.

Napodstaw tekst u uzupełnij zdanie.

Gałęzie bzu uginały się, bo.....

Zadanie 13.

Przyjrzyj się ilustracji i opisz przedstawiony ogród.

Możesz skorzystać z słownictwa umieszczonego w ramce.

ogród, na pierwszym planie, w głąb, ebi, obok, po lewej stronie, nad, bliżej,
dalej, staw, mostek, kamienie, krzewy, drzewa, trawa, kwiaty, podobnie, i, i,
wywołuje uczucie, zachwyca

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 14. i 15.

W 1999 r. w Warszawie zorganizowano wystawę poświęconą dziejom europejskiej sztuki ogrodowej. Z tej okazji wydano w języku polskim, włoskim i francuskim album z zdjęciami roślin.

Zadanie 14.

**Na podstawie tekstu zaznacz prawidłowe odpowiedzi.
Wystawą była poświęcona**

- A. obrazom.
- B. rzeźbom.
- C. ogrodom.
- D. książkom.

Zadanie 15.

Na podstawie tekstu oceń prawdziwość zdań. Zaznacz TAK lub NIE.

Wystawę zorganizowano w stolicy Polski.

TAK NIE

Album wydano w języku niemieckim.

TAK NIE

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 16. i 17.

W ogrodach botanicznych uprawiane są różnorodne rośliny. Prowadzone są też prace naukowe w celu ochrony zagrożonych i ginących gatunków. Pierwsze ogrody botaniczne Europy powstały we Włoszech.

Zadanie 16.

Na podstawie tekstu wymień jeden rodzaj ogrodu botanicznego.

.....

Zadanie 17.

Na podstawie tekstu odpowiedz na pytanie.

W którym kraju europejskim powstały pierwsze ogrody botaniczne?

.....

Przeczytaj informację podaną w tabeli. Wykonaj zadania: 18 i 19.

Wybrane ogrody botaniczne w Polsce

Lp.	Nazwa ogrodu	Rok założenia	Powierzchnia w hektarach	Liczba uprawianych gatunków roślin
1.	Miejski Ogród Botaniczny w Łodzi	1946	64	3000
2.	Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego we Wrocławiu	1811	7,4	8000
3.	Ogród Botaniczny Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie	1783	9,8	6000

Zadanie 18.

Podaj nazwę ogrodu botanicznego, który ma najwięcej powierzchnię.

.....

Zadanie 19.

Odczytaj z tabeli potrzebne informacje i uzupełnij zdania.

Ogród Botaniczny Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie powstał w.....roku.

Najmniej gatunków roślin uprawia się w Ogrodzie Botanicznym w.....

Przeczytaj tekst, przyjrzyj się ilustracji i wykonaj zadania: 20. i 21.

W Babilonii słynne były „wiszące ogrody”. Wznosiły się na wysokich tarasach. Znajdujące się na nich rośliny były nawadniane przez specjalne pompy, które ciągnęły wodę. Z tarasów spływała kaskadami i fontannami woda, tworząc wspaniałe widoki.

Zadanie 20.

**Zaznacz prawidłową odpowiedź.
Tekst i ilustracja dotyczą ogrodów**

- A. wiszących.
- B. warzywnych.
- C. botanicznych.
- D. owocowych.

Zadanie 21.

Na podstawie tekstu oceń prawdziwość zdania. Zaznacz TAK lub NIE.

„Wiszące ogrody” budowano na niskich tarasach. TAK NIE

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 22. i 23.

Wieleroślinna świat jest zagrożonych wyginaniem. Główne przyczyny zagrożenia to: wycinanie lasów, osuszanie pól i łąk, rozwój miast, a także szkodliwa działalność człowieka. Liczne kraje posiadają „Czerwone Księgi” z nazwami zagrożonych gatunków.

Zadanie 22.

Na podstawie tekstu wymień trzy przyczyny stanowiące zagrożenie dla życia roślin.

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Zadanie 23.

Na podstawie tekstu dokonaj zdania.

W „Czerwonej Księdze” znajdujesi lista.....

Zadanie 24.

Napisz dwa zdania zachęcające kolegów i koleżanki do szanowania przyrody.

.....
.....
.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 25. i 26.

*Jadą, jadą dzieci drogą...
Siostrzyczka i brat,
Inadziwi się i nie mogą,
Jak i piękny świat!*

M. Konopnicka, *Co słonko widziało*, Warszawa 1966.

Zadanie 25.

Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Dzieci wstępnym wierszu odczuwają

- A. smutek.
- B. zachwyty.
- C. nadzieję.
- D. tęsknotę.

Zadanie 26.

Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Słowa wiersza mówią o pięknie

- A. drogi.
- B. świata.
- C. brzoiszka.
- D. siostrzyczki.

Zadanie 27.

Napisz zaproszenie na wystawę kwiatów. Organizatorem wystawy jest twoja klasa. Zaproszenia napisz dla nauczycieli i uczniów z innych klas.

Możesz skorzystać z esłownictwa w ramce.

zobaczycie, kwiaty ogrodowe, w piątek, 16 maja 2003 r.,
o godzinie 15:00, warto przyjść, uczniowie klasy III, Wasi
koledzy, serdecznie zapraszamy, kwiaty doniczkowe, uczniów,
nauczycieli, w szkole, w świetlicy

Pamiętaj o poprawnym zapisie.

Zaproszenie

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

